

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Број: Гж1-465/20
Дана: 01.09.2020. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судије Марије Петковић, председника већа, Наташе Петровић и Јовице Илића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА и ББ, чији је заједнички пуномоћник Душан Вујошевић, адвокат из Горњег Милановца, против туженог „Кондивик услуге“ ДОО Вршац у ликвидацији, чији је пуномоћник Младен Аврамовић, адвокат из Београда, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о жалби тужиља изјављеној против пресуде Основног суда у Горњем Милановцу П1-112/18 од 29.11.2019. године, у седници већа одржаној 01.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиља АА и ББ и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Горњем Милановцу П1-112/18 од 29.11.2019. године.

Образложење

Ставом првим изреке пресуде Основног суда у Горњем Милановцу П1-112/18 од 29.11.2019. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да се поништи решење тужене број 219 од 09.05.2018. године којим је тужиљи отказан уговор о раду, због одбијања закључења анекса уговора о раду.

Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да се обавезе тужени да је врати на рад и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми и радним способностима.

Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље ББ којим је тражила да се поништи решење тужене број 218 од 09.05.2018. године којим је тужиљи отказан уговор о раду због одбијања закључења анекса уговора о раду.

Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље ББ којим је тражила да се обавезе тужени да је врати на рад и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми и радним способностима.

Ставом петим изреке обавезане су тужиле да туженом накнаде трошкове спора у износима од по 16.500,00 динара, као и да солидарно на име трошкова спора туженом исплате износ од 142.500,00 динара, све са законском затезном каматом од дана извршности па до исплате.

Против наведене пресуде, тужиле су благовремено изјавиле жалбу из свих разлога прописаних одредбом члана 373 ст. 1 ЗПП.

Испитујући ожалбену пресуду на основу чл. 386 ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 55/14), Апелациони суд је утврдио да је жалба тужила неоснована.

Ожалбена пресуда није донета уз битне повреде поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 1 до 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, као ни уз битну повреду из тач. 12 наведене законске норме, на коју жалба тужила указује, наводима да пресуда нема разлога о битним чињеницама и да су постојећи разлози нејасни и међусобно противречни. Наиме, ожалбена пресуда наведене недостатке не садржи, па је у поступку по жалби могуће испитати правилност утврђеног чињеничног стања и правилност примењеног материјалног права.

Ожалбена пресуда донета је на основу правилно и потпуно утврђеног чињенично стање и уз правилну примену материјалног права.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужиле су биле запослене код туженог на пословима помоћни радник – хигијеничар у техничкој служби РЈ „Сервисни и други послови“. Одлуком о економско-организационим променама туженог број 152/1 од 29.03.2018. године директор туженог је у складу са потребама процеса и организације рада код послодавца, донео одлуку да се смањи број извршилаца у организационом делу РЈ „Сервисни и други послови“ у техничкој служби и то на пословима помоћни радник – хигијеничар са два извршиоца на једног извршиоца (уз могућност рада два извршиоца са непуним радним временом), уз навођење да ће на пословима помоћни радник – хигијеничар, на којим пословима је смањен број извршилаца, Правилником о организацији и систематизацији послова, предвидети могућност рада са непуним радним временом (1/2 пуног радног времена) као меру запошљавања вишка запослених услед смањења броја извршилаца. Наведена одлука ступила је на снагу даном доношења и представљала је основ за измену Правилника о организацији и систематизацији послова од 09.02.2018. године. Изменом и допуном Правилника о организацији и систематизацији послова туженог број 152/2 од 29.03.2018. године одређено је да је у складу са тачком 2 Одлуке о економско-организационим променама од 29.03.2018. године извршена измена и допуна Правилника о организацији и систематизацији послова од 09.02.2018. године, на тај начин што је у члану 1 измењен прилог 3 Правилника – број потребних извршилаца, тако што се у табеларном приказу број извршилаца на пословима помоћни радник – хигијеничар смањује са систематизованог броја извршилаца од 2 извршиоца са пуним радним временом, на 2 извршиоца са половином радног времена. Чланом 2 наведеног Правилника одређено је да ове измене и допуне заједно са измењеним прилогом 3 чине саставни део Правилника о организацији и систематизацији послова од 09.02.2018. године. Тужилама је услед смањења обима посла достављено обавештење о понуди за измену уговорених услова рада

и понуђен рад са непуним радним временом од 20 часова недељно на истим пословима, уз зараду сразмерно времену проведеном на раду сходно приложеном Анексу 2 уговора о раду. Запослене су упозорене да се о понуђеном Анексу уговора морају изјаснити у року од 8 дана од дана пријема обавештења и да уколико у остављеном року не потпишу, приложени Анекс, сматраће се да су понуђени Анекс одбиле. Упозорене су да одбијање понуђеног Анекса уговора о раду представља разлог за отказ уговора о раду према чл. 179 ст. 5 тач. 2 Закона о раду у ком случају задржавају право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду оспоравају законитост понуђеног Анекса, а уколико прихвате да потпишу наведени Анекс, задржавају право да пред надлежним судом, оспоравају његову законитост. У образложењу наведеног обавештења, тужени је навео да је Одлуком туженог о економско организационим променама од 29.03.2018. године утврђено да постоји вишак запослених у огранку Горњи Милановац, Техничка служба, РЈ „Сервисни и други послови“, па је у циљу усклађивања процеса и организације рада, смањење – оптимизације укупних трошкова пословања, одлучено да се смањи број извршилаца на пословима помоћни радник – хигијеничар са 2 на 1, уз могућност да наведене послове обављају 2 извршиоца са непуним радним временом. Наведено је да је у складу са том одлуком тужени донео и Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова од 29.03.2018. године, тако што је на пословима помоћни радник – хигијеничар прописао 2 извршиоца који раде са половином пуног радног времена и на тај начин омогућио да обе тужиље задрже своје радно место и да не добију отказ уговора о раду као вишак запослених. У прилогу наведених понуда тужилима је достављен Анекс 2 уговора о раду са напред наведеним изменама. Тужиље су се изјасниле на наведену понуду и обавестиле туженог као послодавца, да не прихватају закључење понуђеног анекса уговора о раду, зато што исти садрже измене које их стављају у знатно неповољнији положај у односу на послодавца, као и да сви разлози о изменама нису наведени у образложењу. Решењем о отказу уговора о раду број 219 од 09.05.2018. године и Решењем о отказу уговора о раду број 218 од истог датума, утврђено је да је тужени на основу чл. 179 ст. 5 тач. 2 Закона о раду и чл. 92 Закона о раду у вези са чл. 171 ст. 1 тач. 4 истог закона, тужилима отказао уговор о раду са свим припадајућим анексима на пословима помоћни радник – хигијеничар, због одбијања закључења Анекса уговора о раду, а све по обавештењу послодавца од 12.08.2018. године о понуди за измену уговорених услова рада, а које су тужиље одбиле писаним изјашњењима од 20.04.2018. године. Наведена решења о отказу уговора о раду садрже и образложење. Одлуком о економско организационим променама код туженог број 263 од 11.06.2018. године, смањен је број извршилаца у организационом делу РЈ „Сервисни и други послови“ у техничкој служби и то на пословима помоћни радник – хигијеничар са 2 извршиоца са непуним радним временом на 1 извршиоца са пуним радним временом. Наведена одлука ступила је на снагу даном доношења представљала је основ за измену Правилника о систематизацији послова од 09.02.2018. године. Трећим изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова туженог број 263/1 од 11.06.2018. године утврђено је да је у складу са тачком 2 Одлуке о економско организационим променама од 11.06.2018. године извршена измена и допуна Правилника о организацији и систематизацији послова од 09.02.2018. године, на тај начин што у члану 1 измењен прилог 3 Правилника – број потребних извршилаца тако што се у табеларном приказу систематизовани број извршилаца на пословима помоћни радник – хигијеничар смањује са 2 извршиоца са непуним радним временом на 1 извршиоца са пуним радним временом. Чланом 2 наведеног правилника одређено је да се ове измене и допуне заједно са

измењеним прилогом 3, чине саставни део Правилника о организацији и систематизацији од 09.02.2018. године. Тужени је запосленој ВВ упутио обавештење о понуди за измену уговорених услова рада број 283 од 26.06.2018. године, а која је била запослена на пословима помоћни радник на одржавању објекта и опреме у Техничкој служби - РЈ за екстремне услуге и послове и то тако што је понудио измену уговорених услова рада ради премештаја на послове помоћни радник – хигијеничар, а све у складу са потребама процеса и организације рада у складу са одлуком о економским и организационим променама и изменама Правилника о систематизацији од 11.06.2018. године. Запослена је потписала понуђени Анекс 1 уговора о раду број 95 од 21.02.2018. године којим анексом је премештена на послове помоћни радник – хигијеничар са пуним радним временом.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је и по оцени Апелационог суда, поступио првостепени суд када је изреком ожалбене пресуде одбио као неосноване тужбене захтеве тужиља, правилном применом одредби материјалног права на које се позвао у образложењу ожалбене пресуде.

Жалба тужиља своди се на тврђење да тужени није у складу са законом спровео поступак рационализације и то због тога што је уместо да смањи број извршилаца на радном месту на коме су радиле тужиље са 2 извршиоца на 1, на који начин би једна од тужиља остала у радном односу са пуним радним временом и примала пуну зараду, а друга била проглашена технолошким вишком уз исплату отпремнине, донео одлуку да тужиљама понуди закључење Анекса уговора о раду и то на истим пословима са непуним радним временом и уз исплату сразмерног дела зараде, што је за тужиље неповољније.

Овај жалбени навод Апелациони суд је оценио као неоснован. Наиме, чланом 179 ст. 5 тач. 2 Закона о раду прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако одбије закључење анекса уговора у смислу чл. 171 ст. 1 тач. 1 до 5 овог закона. Одредбом чл. 171 ст. 1 тач. 4 истог Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада, ако је запосленом који је вишак обезбедио остваривање права из члана 155 ст. 1 тач. 5 овог закона, између осталог рад са непуним радним временом, али не краћим од половине радног времена. Одредбом чл. 172 ст. 1 истог Закона о раду прописано је да је уз анекс уговора о раду послодавац дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни, који не може бити краћи од 8 радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора према ставу 2 истог члана, ако запослени потпише анекс уговора у остављеном року, задржава право да пред надлежним судом оспорава законитост тог анекса, према ставу 3, запослени који одбије понуду анекса уговора у остављеном року задржава право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду у смислу чл. 179 ст. 5 тач. 2 овог закона оспорава законитост анекса уговора, а према ставу 4 сматра се да је запослени одбио понуду анекса уговора ако не потпише анекс уговора у року из става 1 овог члана.

Код утврђених чињеница да је тужени тужиљама обезбедио остваривање права из чл. 155 ст. 1 тач. 5 Закона о раду, понудом за закључење анекса уговора о раду за рад са непуним радним временом и то са половином радног времена на истим пословима које су тужиље и до тада обављале, то је Апелациони суд оценио као неоснован жалбени навод тужиља, да тужени није у складу са законом спровео поступак рационализације, с

обзиром да је претходно наведеном одредбом закона овлашћен да на наведени начин обезбеди остваривање права запосленом који је вишак, на начин како је то и учинио, а све у складу са његовим правом да, као привредни субјект самостално, према својим потребама у циљу рационализације и уштеде и у складу са својом пословном политиком одреди начин на који ће организовати процес рада и обављање појединачних послова. Поред тога, у првостепеном поступку је са сигурношћу утврђено да је понуде за закључење анекса уговора о раду испуњавају све услове прописане чл. 172 ст. 1 Закона о раду за њихову пуноважност.

Без утицаја је на законитост и правилност ожалбене пресуде и чињеница да је тужени након што је тужилама престао радни однос на послове хигијеничара у РЈ „Сервисни и други послови“ запослио ВВ, која је била такође запослена код туженог на другим пословима, јер код туженог није у потпуности престала потреба за обављањем послова хигијеничара, а како то правилно закључује и првостепени суд, при том имајући у виду да би у ситуацији када су обе тужиле одбиле да потпису понуђени анекс уговора о раду, задржавањем једне од тужила на раду, тужила која би била проглашена технолошким вишком и којој би престао радни однос била у неповољнијем положају.

Неосновано је истицање у жалби да уношење клаузуле надлежности Основног суда у Вршцу у Анекс уговора о раду, а у случају спора између уговорних страна, које произилази из радног односа или примене понуђеног анекса, чини решење о отказу уговора о раду незаконитим. Ово стога, што тужиле у свом изјашњењу на понуђени анекс нису изричито ставиле примедбу на понуду за закључења споразума о месној надлежности у случају спора, већ само уопштено да понуђени анекси садрже и друге измене које запосленог стављају у неповољнији положај у односу на послодавца, и имајући у виду да споразум о месној надлежности производи дејство само у случају да постоји сагласност обе уговорне стране и да се исти у случају спора може побијати процесним средствима прописаним Законом о парничном поступку, а како то правилно закључује првостепени суд.

Како ни један жалбени навод не доводи у сумњу законитост и правилност ожалбене пресуде, Апелациони суд је применом чл. 390 ЗПП одлучио као у изреци, с тим што је потврдио и одлуку о трошковима поступка, садржану у ставу 5 изреке ожалбене пресуде, јер је донета правилном применом одредбе чл. 153 и 154 ЗПП.

**Председник већа – судија
Марија Петковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић**